

Het laatste oordeel eindigt feestelijk

Reinier Sonneveld schrijft in de epiloog van zijn boek *Het einde van de hel*: 'Van het hiernamaals wéét niemand iets. Ik zeg dat er niet voortdurend bij omdat dit boek dan twee keer zo dik was geworden, maar in de grote vragen van het leven is alles 'misschien' (pag. 213,214). In zijn epiloog werkt hij dit verder uit. Ik vind dat hij daarmee zijn eigen verhaal te veel ondermijnt. Want bijbelteksten staan als een huis, als een goddelijk gegeven. Alleen onze interpretaties doen ons spreken in misschienen (214).

Sonneveld kaart in zijn boek veel aan, maar laat ook in zijn boek enkele doorslaggevende bijbelteksten liggen. Ik wil er enkele noemen om het idee dat het met iedereen goedkomt, meer vastigheid te geven.

De gelovigen zullen worden ingeschakeld bij het laatste oordeel. We lezen in 1 Kor. 6:2-3: 'Weet u dan niet dat Gods heiligen over de wereld zullen oordelen? En als u over de wereld zult oordelen, zou u dan niet in staat zijn om te oordelen over de meest onbeduidende rechtsgeschillen?' Dit idee wordt ondermeer ondersteund in Matt. 19:28 en Op. 3:21. Ik geloof dat de gelovigen, zodra zij in de hemel zijn, hiervoor worden klaargemaakt. Want in het hiernumaals zal geen enkele gelovige hiertoe in staat zijn. Daarvoor is voortgezet onderwijs nodig. In de hemel. Ik denk dat de hemel de ideale plek is om theoretische les te krijgen, om het later tijdens het laatste oordeel in de praktijk toe te passen. Gezien dit proces denk ik niet dat de gelovigen bij het binnengaan van de hemel direct volmaakt zullen zijn. Qua lichaam wel, maar qua geest neem je de geest mee die in het hiernumaals is ontwikkeld. En in het vervolgtraject zal die geest vervolmaakt worden. Eerst in de hemel en daarna tijdens het laatste oordeel op de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Gods heiligen zullen zo gaan denken als Jezus. Net zo rechtvaardig, net zo liefdevol en net zo barmhartig.

De ongelovigen wacht een heel ander traject. Zij komen in het dodenrijk, waarvan Jezus de sleutel heeft ontvangen (Op. 1:18). Over dit dodenrijk weten we wel dat er een verschil zal zijn tussen het dodenrijk vóór deze sleuteloverdracht en daarna. K. Schilder schreef in zijn boek *Wat is de Hel?* dat sinds Jezus' overwinning op satan tot aan het moment dat de ongelovigen zullen opstaan uit de dood, Gods recht gehandhaafd zal worden. Ik denk dat in de zgn. tussentoestand, tussen dood en opstanding, de ongelovigen het kwaad nog dieper in de ogen gaan zien. Na de opstanding uit de dood moeten zij hiervan getuigen. En hun boosheid over het kwaad moet zo groot worden dat zij in de vuurpoel met brandende zwavel de duivel, het beest en de valse profeet gaan vertrappen. Spurgeon interpreteert Rom. 16:20 HSV op deze manier. Ik vind het een prachtig idee, dat de ongelovigen in hun boosheid de drie grote boosdoeners, met alle demonen, zullen vertrappen. Daarmee rukken zij zich los uit de invloedsfeer van deze verleiders.

Nog even terug naar de zgn. tussentoestand. K. Schilder schrijft dat we hierover bijzonder weinig weten. Alleen dan dat Jezus het goddelijk recht handhaaft (3^e druk, 150). Ik denk dat met Jezus als cipier de ongelovigen het kwaad beter onder ogen leren zien. Dat dat een pijnlijk proces is. Dat het als een straf zal worden ervaren en dat die straf later in mindering zal worden gebracht bij de strafbepaling tijdens het laatste oordeel. Mee daarom mag de

straf tijdens de periode van voorarrest, tijdens de zgn. tussentoestand, niet zwaarder uitvallen dan de straf die later zal worden opgelegd. Gezien de afhankelijkheid van die straffen denk ik, dat ongelovigen ook in zielslaap kunnen raken. Ze raken dan het bewustzijn kwijt, waardoor ze op dat moment voor geen enkele straf vatbaar zijn.

Er is nog iets wat we weten over de zgn. tussentoestand. Jezus is volgens 1 Petr. 3:17-4:6 naar de geesten gegaan om daar het evangelie te verkondigen. Als eerste zijn de geesten aangesproken die ten tijde van Noach weigerden te geloven. Vanaf dat moment gaat dit goede bericht als een lopend vuurtje door het dodenrijk. De geesten in het dodenrijk weten wie hun cipier is. Dat is Jezus.

Maar nu genoeg over de zgn. tussentoestand. Na deze periode zullen alle ongelovigen uit de dood opstaan om tijdens het laatste oordeel verantwoording af te leggen. Maar voordat het zover is, vindt er een scheiding plaats tussen de schapen en de bokken. Matt. 25 wordt doorgaans zo uitgelegd dat die scheiding plaatsvindt onder alle volken, onder iedereen die opstaat uit de dood. David Pawson beschrijft dat anders in zijn boek *De weg naar de hel* anders (Zie daarvoor pag. 165-177). Daar ga ik op door. Die scheiding vindt alleen plaats onder de ongelovigen, want de gelovigen volgen een andere route. Zij komen tot leven bij hun bekering en gaan bij hun sterven direct naar de hemel. Zij dragen het eeuwige leven al bij zich. Tijdens de opstanding uit de dood ontvangen zij een onvergankelijk lichaam op hun weg naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Voor hen geen oordeel meer.

Voor de ongelovigen verloopt het hele traject anders. Zonder bekering blijft iedereen in de geestelijk dood liggen. Bij hun sterven komen zij in het dodenrijk, waarvan Jezus de sleutel heeft en waarin het evangelie is doorgedrongen. Ook in het dodenrijk kunnen allen die bij bewustzijn zijn keuzes maken. Maar waarschijnlijk betekent dit wel, dat het van kwaad tot erger gaat. Daarbij heb ik het idee van C.S. Lewis voor ogen. Maar zeker weet ik dat niet. Bij de opstanding uit de dood krijgen ook de ongelovigen een onvergankelijk lichaam met een prima werkend verstand. Alleen in hen huist de geest uit het hiernumaals, waarop tijdens het verblijf in het dodenrijk wel enige verandering ten goede dan wel ten kwade kan plaatsvinden. Zo komen zij voor Jezus' glorierijke troon te staan (Matt. 25:31). Er vindt een scheiding plaats tussen de schapen en de bokken op basis van goede werken. Ergens ligt hierover een sluier hoe dat zal gaan. Maar hoe dan ook, mensen die goed doen, worden gered. Ik denk daarbij dat mensen die volgens het tweede deel van de tien geboden leven via die weg gered zullen worden. Maar hun positie op de nieuwe hemel en aarde zal ondergeschikt zijn aan die van de gelovigen. Want de gelovigen zullen samen met de Messias als priesters over de volken heersen (Op. 20:6).

Die grote scheiding onder de ongelovigen zien we ook terug, zodra de Satan uit zijn gevangenis wordt vrijgelaten (Op. 20:8). Satan ziet dan kans om de volken van de aarde te misleiden. Dat zijn, denk ik, de volken die naar Matt. 25 geen toegang krijgen tot de geliefde stad (Op. 20:9), het nieuwe Jeruzalem. Satan weet hen dan zo te verleiden dat zij die geliefde stad van alle kanten gaan aanvallen.

Die aanval luidt het einde van Satan en alle demonen in. Want tijdens die aanval daalt er vuur uit de hemel en verteert hen. Wat betekent dat Gods heiligen engelen als een vuur uit de hemel komen om de duivel in de poel van vuur en zwavel te gooien, waarin het beest en de valse profeet al eerder zijn terechtgekomen (Op. 20:10). De ongelovigen die dan nog niet

gered zijn, worden eveneens in een vuur met brandend zwavel gegooid, wat voor hen betekent dat zij de tweede dood ingaan. In het hiernamaals bleven zij geestelijk dood, met als gevolg dat zij in het hiernamaals de tweede dood ingaan. Maar omdat Jezus de dood heeft overwonnen, heeft Hij ook de tweede dood overwonnen. Tijdens het laatste oordeel zal dit gerealiseerd worden.

Nu terug naar Reinier Sonneveld. Hij heeft het vaak over de toekomende eeuw, waarin iedereen gered zal worden. Mijn voorkeur gaat uit naar de term Messiaans Vrederijk, waarin Jezus zal regeren vanuit het nieuwe Jeruzalem. Alleen de term Messiaans Vrederijk heeft bij veel evangelischen de betekenis dat aan het einde daarvan de Satan zal worden losgelaten. Ik zie die loslating van Satan aan het begin van dat rijk gebeuren. Aan het begin van dat rijk wordt ook voor alle ongelovigen de situatie heel anders. De Satan en alle demonen worden vertrapt en hun invloedssfeer wordt totaal teniet gedaan. En op die nieuwe wereld krijgen ook de ongelovigen een onvergankelijk lichaam, waarin het specifieke mannelijke en vrouwelijke geen rol meer zal spelen (Matt. 22:23-33). Daardoor spelen in het vervolg van het Messiaans Vrederijk de drie doodsvijanden van de mens (zondag 52) geen rol meer. Deze visie gaat uit van een verdubbeling van het duizendjarig rijk. We leven nu in het eerste duizendjarig rijk en in het hiernamaals leven we bij aanvang in het tweede. Zo'n verdubbeling komen we in de bijbel meer tegen. Denk daarbij aan Genesis 1 en 2. Denk ook aan Jezus' eerste komst naar de aarde als Dienstknecht en aan zijn terugkomst als Koning. Soms kan het niet anders dan eerst het ene te doen en later het andere. Met dat perspectief voor ogen moeten we 1 Kor. 15:20-28 lezen. Aan het einde van het Messiaans vrederijk zal elke knie zich buigen en Hem loven. Dit is de tekst die Sonneveld ook alle aandacht geeft. Daarin schittert Gods einddoel.

Nog in het kort iets over het nieuwe Jeruzalem dat neerdaalt uit de hemel. Voor een deel is daarvan de beschrijving symbolisch. Ik denk dat de afmetingen en de vorm duiden op een volmaakte stad. De prachtige poorten en de straten van goud maken de aantrekkelijkheid van die stad uit. Die stad is gebouwd met onvergankelijk materiaal, bestemd voor onvergankelijke mensen.

Bij elke poort staat een engel die allen tegenhoudt die zondigen en niet in het boek van het leven staan. Die twaalf engelen zie ik niet als symbolisch, evenals de engelen die eertijds het paradijs moesten bewaken. Dus zondaren komen in eerste instantie het nieuwe Jeruzalem niet binnen. Maar vanuit het nieuwe Jeruzalem kunnen de gelovigen als koningen en priesters wél door die poorten. Voor hen staan die poorten altijd open. Ik geloof dat buiten de poorten Gods engelen alles onder controle hebben, maar dat het de taak van de gelovigen is het laatste oordeel in Jezus' naam te voltrekken en als priesters het strafproces te begeleiden. Om zo al Gods eigenschappen aan de ongelovigen voor te houden. Dat zal effect hebben en verzoening uitwerken.

De ongelovigen komen het nieuwe Jeruzalem pas binnen als er aan de volgende drie voorwaarden is voldaan. Ten eerste: de rechtvaardige straf moet doorleefd en ondergaan zijn. Bij goed gedrag kan de straf eventueel worden ingekort. Ten tweede: De straf moet voelen als tuchtiging die leidt naar het verlangen om Jezus als Heer te aanvaarden en Hem te gehoorzamen. Ten derde: De gestrafte moet een nieuwe naam ontvangen, die vermeld staat

in het boek van het leven. Een nieuwe naam waarover in Op. 2:17 is geschreven.

Zo gezien hebben de ongelovigen in het hiernamaals de heilige Geest nodig, net zo goed als de gelovigen deze in het hiernamaals nodig hebben. Alles uit pure genade. Alles voorbeschikt om mensen te leren leven zoals Jezus ons heeft voorgeleefd. Zijn deugden moeten onze deugden worden. Zijn volmaaktheid moeten we ons eigen maken. Tot eer van God.

Sonneveld neemt in zijn boek een woordenboekje op met bijbelse begrippen (233-236). Daarin beschrijft hij de begrippen Gehenna en Dodenrijk. Vroeger werd Dodenrijk vertaald als 'hel'. Bij Sonneveld zijn de Gehenna en het Dodenrijk niet aan elkaar gelijk. Ik zie de Gehenna als een verzamelwoord voor de poel van vuur en zwavel (Op. 20:10), de vuurpoel met brandende zwavel (Op. 21:8) en de vuurpoel. Ik denk dat deze drie verschillende termen verschil in gradatie van straffen aangeven, want de vuurpoel wordt gelijkgesteld aan de tweede dood. Omdat Jezus de dood heeft overwonnen, heeft hij ook de tweede dood overwonnen. Jezus doet geen half werk.

Hoe zit het dan met al Jezus' waarschuwingen over de Gehenna? Al die waarschuwingen moeten we lezen in de context waarin Jezus sprak. Jezus sprak die allemaal vóór zijn kruisiging, waarbij Hij de kloof tussen God en mens in principe heeft overbrugd. Daardoor zijn al Jezus' waarschuwingen over de Gehenna eigenlijk een onderstreping van de noodzaak van zijn kruisgang. Daar hangend aan het kruis forceerde Jezus de grote omwenteling. Even daarna mocht Hij plaatsnemen aan Gods rechterzijde en ontving daarmee alle macht in hemel en op aarde. Hij verwierf het recht om alle mensen uit de dood te doen opstaan en om op de nieuwe hemel en de nieuwe aarde alles recht te zetten. Bij zijn terugkomst zal Hij als eerste de macht van alle demonen breken en hen afvoeren in de poel van vuur en zwavel. Kortom, door Jezus' kruisiging verandert alles. De onoverbrugbare kloven worden geslecht, want Hij regeert en realiseert daarna wat in 1 Kor. 15 staat geschreven.

Tenslotte, tijdens het Messiaans Vrederijk zullen de gelovigen naar hun werken beloond worden en de ongelovigen naar hun overtreding gestraft worden. Maar wie veel ontvangen heeft, krijgt veel te verantwoorden. Dat geldt zowel voor de gelovigen als voor de ongelovigen. Van Job weten we dat Hij tijdens zijn leven al het dubbele ontving. Zo kunnen gelovigen in het hiernamaals ook het dubbele ontvangen. Dat is het mooie. Jezus zal recht doen.

Aan de andere kant kunnen zij die het geloof vaarwel hebben gezegd zwaarder worden gestraft dan zij die ongelovig zijn gebleven. Zie daarvoor 2 Petrus 2:19-22. Dit moet iedere gelovige scherp houden. Het hele Oude Testament leert dat. Zelfs David ontkwam niet aan een enorme straf, nadat hij overspel had gepleegd met Batseba en Uria de dood had ingestuurd. Zo zijn er veel verhalen, waaruit blijkt dat God zijn oogappel vaak zwaarder straft dan de omliggende volken. Wie veel geleerd heeft, krijgt veel te verantwoorden. In de Gehenna, buiten de muren van het nieuwe Jeruzalem.

Nico Bakker

Meer over dit onderwerp op www.paradijsthesen.nl → Gods oordelen